

Sprawozdanie z Konferencji Naukowej z cyklu *Świat przyjazny starości* Jubileusz XX-lecia Szczecińskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego Szczecin 2015

W dniach 8–9 października 2015 r. na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się konferencja naukowa zorganizowana przez przewodniczącą Oddziału Szczecińskiego Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego dr Beatę Bugajską oraz Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego reprezentowany przez prof. dr hab. Barbarę Kromolicą. Na dwudniowe spotkanie przybyło około 100 osób zajmujących się tematyką związaną z gerontologią społeczną. Konferencja jest wydarzeniem cyklicznym. Hasło przewodnie tegorocznych obrad (VI edycja) brzmiało: „Senior w rodzinie i dla rodziny”.

W pierwszym dniu konferencji dr Beata Bugajska powitała wszystkich uczestników. Następnie z perspektywy historii i współczesności omówiła działalność Szczecińskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego. W pierwszej sesji plenarnej zaprezentowane zostały trzy referaty. W problematykę konferencji wprowadziła prof. dr hab. Barbara Kromolicka, dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Kolejny referat zaprezentowała prof. dr hab. Katarzyna Wieczorkowska-Tobis, przewodnicząca Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego. W swoim wystąpieniu zwróciła uwagę na nowoczesne technologie, jako formy wsparcia dla osób starszych i ich opiekunów. W ostatnim wystąpieniu tej części obrad planarnych prof. dr hab. Piotr Błędowski, vice przewodniczący Zarządu Głównego PTG poruszył problem miejsca człowieka starszego w rodzinie z perspektywy polityki społecznej.

Pierwszy dzień obrad zakończył się spotkaniem towarzyskim, podczas którego częstowano bardzo okazałym i smacznym tortem z okazji XX-lecia Szczecińskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego. Wieczorem uczestnicy konferencji wzięli udział w spektaklu teatralnym.

Drugi dzień spotkania naukowego uświetniło przybycie Marszałka Województwa Szczecińskiego Olgierda Geblewicza, który pogratulował dr Beacie Bugajskiej zdobycia tytułu „Szczecinianki Roku 2014”. Obrady plenarne moderowane przez dr Beatę Bugajską rozpoczęło wystąpienie dr. hab. Piotra Szukalskiego dotyczące rodzin światowych oraz relacji rodzinnych seniorów. Kolejny referat podejmujący problematykę międzygeneracyjnego przekazu wartości w rodzinie wygłosiła dr hab. Zofia Szarota, prof. Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Problem przemocy wobec kobiet z perspektywy gerontologicznej zaprezentowała dr hab. Małgorzata Halicka, prof. Uniwersytetu w Białymstoku. Ostatni referat w drugiej sesji plenarnej dotyczący wzajemnej zależności jako postulowanego obrazu starości przedstawił dr hab. Jerzy Halicki, prof. Uniwersytetu w Białymstoku. Obrady plenarne zakończył panel dyskusyjny, w którym omawiano sytuację człowieka starszego w rodzinie z perspektywy problemów, wyzwań oraz dobrych

praktyk. Równolegle do obrad sesji plenarnej toczyły się targi promujące dobre praktyki w obszarze działań na rzecz rodziny i aktywizacji społecznej osób starszych.

W sesji popołudniowej odbywały się obrady w 7 równoległych sekcjach tematycznych oraz I spotkanie Zachodniopomorskiej Rady ds. Seniorów. W pierwszej sekcji moderowanej przez dr hab. Urszulę Kozłowską oraz dr inż. Zuzannę Goluch-Koniuszy zaprezentowanych zostało 8 wystąpień dotyczących problematyki człowieka starszego w rodzinie z perspektywy nauk o zdrowiu. Wystąpienia dotyczyły następujących aspektów: lekarz geriatra wsparciem dla pacjenta i jego rodziny (lek. med. Urszula Majewska), wydolności opiekuńczo-pielęgniacyjnej rodziny (dr Magdalena Kamińska), edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia osób starszych (dr Lidia Marek), oceny wpływu czynników żywieniowych na problem zaburzeń snu u kobiet po 60. roku życia (dr inż. Zuzanna Goluch-Koniuszy), wpływu interwencji żywieniowej na stan zdrowia i skład ciała osób psychicznie chorych po 60. roku życia (mgr inż. Joanna Fugiel), medycyna naturalna (mgr Małgorzata Szczepanik), oceny spożycia suplementów diety przez słuchaczki Uniwersytetu Trzeciego Wieku (dr hab. inż. Joanna Sadowska, mgr inż. Magda Bruszkowska), wybranych chorób okresu przekwitania u kobiet (dr hab. Marek Bulsa, prof. US).

Kolejna sekcja, moderowana przez dr Beatę Bugajską i dr Martę Giezek składająca się z 9 referatów podejmowała problematykę sytuacji człowieka starszego w rodzinie z perspektywy pracy socjalnej i pomocy społecznej. Sesję rozpoczęło wystąpienie dr Marty Giezek na temat systemu wsparcia osób starszych w świetle strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie mieście Szczecin w latach 2015-2020. Prezentowane w tej sekcji tematy dotyczyły: klubów seniora jako formy aktywizacji seniorów (mgr Paulina Zabielska), klubów aktywności społecznej jako formy aktywizacji społecznej seniorów (Kamil Pawłaczyk), zadań pracowników socjalnych w zapewnieniu opieki seniorom z zaburzeniami psychicznymi (mgr Barbara Masna), uzależnień osób starszych (mgr Jacek Mariusz Ciechowicz), seniora w obszarze oddziaływań profilaktyki uniwersalnej (dr Aleksandra Sander), wsparcia społecznego seniorów w sytuacjach trudnych (dr Edyta Sielicka), kosztów opieki długoterminowej nad niesamodzielną osobą starszą (mgr Rafał Iwański), ubezpieczenia pielęgnacyjnego jako elementu systemu wsparcia rodziny w opiece nad osobą starszą (dr Beata Bugajska).

W sekcji trzeciej zaprezentowanych zostało 10 referatów omawiających perspektywę ekonomiczno-prawną człowieka starszego w rodzinie. Sekcji przewodniczyła prof. dr hab. Ewa Frąckiewicz oraz dr hab. Iwona Bąk. Szczegółowe tematy podjęte w jej ramach dotyczyły: sytuacji życia osób starszych w Polsce i na świecie (dr hab. Iwona Bąk), wykluczenia prawnego osób starszych (prof. dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska), sytuacji człowieka starszego na rynku pracy (dr Renata Nowak-Lewandowska), zagrożeń ze strony systemu bankowego względem osób starszych (dr Dawid Dawidowicz), mieszkań dla seniorów (dr Monika Śpiewak-Szyjka), otoczenia przyjaznego osobom starszym (dr Artur Kotwas), zarządzania finansowego w gospodarstwie domowym seniora (dr Agnieszka Preś-Perepeczko), konsekwencji starzenia się ludności dla polskiego systemu emerytal-

nego (dr Piotr Obidziński), wpływu starzenia się ludności na rozwój gospodarczy (dr hab. Ewa Frąckiewicz, prof. US).

W sekcji czwartej dotyczącej człowieka starszego w rodzinie z perspektywy pedagogicznej moderowanej przez dr Katarzynę Serdeyńską i dr Annę Szafranek prelegenci wygłosili 10 referatów dotyczących: międzypokoleniowych doświadczeń edukacyjnych w środowisku rodzinnym (dr Agnieszka Domagała-Kręcioch), prezentacji programu Szkoła dla Babć i Dziadków (dr Marta Komorowska-Pudło), pedagogiki mądrości życiowej w obliczu starzenia się społeczeństwa (dr Julita Orzelska), roli dziadków w życiu wnucząt (dr Grażyna Kowalczyk), przekazu międzypokoleniowego w aspekcie budowania więzi (dr Edyta Kopaczewska), uczenia się w działaniach międzypokoleniowych (dr Bożena Grzeszkiewicz), miejsca człowieka starszego w rodzinie (dr Urszula Kazubowska), przemocy wobec osób starszych (dr Paweł Popek), wpływu stanu zdrowia na doświadczenie przemocy w związku małżeńskim osób w starszym wieku (dr Anna Szafrank), potrzeby edukacji do starości (dr Katarzyna Seredyńska).

Sekcji czwartej zatytułowanej: człowiek starszy w rodzinie – perspektywa psychologiczna przewodniczyli: prof. dr hab. Zbigniew Kroplewski oraz dr Celina Timoszyk-Tomczak. W tej sekcji zaprezentowano 7 wystąpień, które dotyczyły następującej problematyki: terror aktywności, czy rozwój duchowości (dr Artur Fabiś), miejsce rodziny w życiu osób w wieku 75 plus – teraźniejszość i przyszłość (dr Małgorzata H. Herudzińska), rodzina w hierarchii celów i wartości osób starszych (dr Celina Timoszyk-Tomczak), religijność seniora jako zasób rodziny (mgr Maria Ligocka), małżeństwo osób starszych – potencjał czy stagnacja (mgr Roman Szałachowski), starość w kontekście rodzicielstwa osób niepełnosprawnych intelektualnie (dr Elżbieta Pieńkowska) oraz style adaptacji do starości w kontekście relacji rodzinnych (dr Adam Kucharski).

Sesja szósta koordynowana przez dr hab. Agnieszkę Szudarek, prof. UŚ i dr Ilonę Kość oscylowała wokół miejsca człowieka starszego w rodzinie z perspektywy antropologiczno-historycznej. Dziewięciu prelegentów wygłosiło referaty dotyczące następujących problemów: człowieka sędziwego w społeczeństwie średniowiecznym (dr Rafał Simiński), starości w opiniach polskiego kronikarstwa średniowiecznego (dr Anna Michałek-Simińska), starości samotnych kobiet w pomorskich rodzinach szlacheckich w XIX wieku (dr hab. Agnieszka Szudarek, prof. US), strachu przed starością w Niemczech w pierwszej połowie XX wieku (dr hab. Dariusz Chojecki), seniora w rodzinie i dla rodziny w przekazie propagandowym okresu stalinowskiego w Polsce (dr hab. Joanna Król), seniorów w działalności polskiego ruchu spółdzielczego w okresie międzywojennym (dr hab. Elżbieta Magiera, prof. US), szkół życia według Jana Amosa Komeńskiego (dr Ilona Kość), starości w społeczeństwie Indian Matsigenka z peruwiańskiej Amazonii (dr Kacper Świerk), pozycji seniorów w rodzinie kurdyjskiej (dr Fuad Jomma).

Ostatnia sekcja tematyczna, składająca się z siedmiu wystąpień, była sekcją kół naukowych i podejmowała problematykę człowieka starszego w rodzinie. Rolę przewodniczącego pełniły: Weronika Kondziołka (Przewodnicząca Koła Naukowego Gerontologii

Społecznej) oraz lic. Joanna Krzemińska (Przewodnicząca Koła Naukowego Włontaria-tu). Podczas sekcji poruszono tematy: doświadczania przemocy przez osoby starsze (lic. Ariel Dołęgowski), nauczania kościoła katolickiego na temat ludzi starych (mgr Janusz Ruciński), ról z rodzinie pełnionych przez osoby starsze (lic. Paulina Gajewska, mgr Marianna Marszał), seniora w rodzinie jako opiekuna spolegliwego, bądź rezydenta dokuczliwego (lib. Weronika Kondziołka), aktywności życiowej osób starszych (mgr Katarzyna Nosek, mgr Janusz Ruciński), oceny jakości życia seniorów (mgr Katarzyna Nosek), medialnego obrazu starości (lic. Karolina Biernacka).

Na zakończenie konferencji moderatorzy podsumowali wystąpienia z sesji plenarnych i poszczególnych sekcji i podziękowali zebranym za aktywne uczestnictwo w konferencji, a także zaprosili do udziału w kolejnych przedsięwzięciach organizowanych przez Szczeciński Oddział Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego oraz Uniwersytet Szczeciński.

dr Anna Szafranek
Uniwersytet w Białymstoku